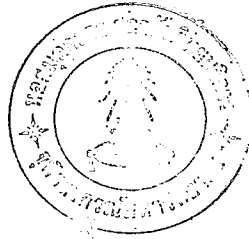

การศึกษาเปรียบเทียบสัมประสิทธิ์ของปิตามารคากับบุคลิกภาพ
ของเด็กในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและต่างจังหวัด

นางสาวมัชฌิรี บุนนาค

002352

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ. ศ. 2514

A COMPARATIVE STUDY OF SOCIALIZATION PROCESS AND PERSONALITY
OF URBAN AND RURAL ADOLESCENTS

Miss Moncharee Bunnag

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1971

i 17001973

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

1152 ๙๖:๓๖.

คณะคํบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

ดร. อรุณ... ประธานกรรมการ

ดร. ... กรรมการ

ดร. ... กรรมการ

ดร. ... กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย อาจารย์ ดร. วีระยุทธ วิเชียรโชติ

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาเปรียบเทียบสังคมประเพณีของบิตามารดาและบุคลิกภาพของ
เด็กในจังหวัดพระนครและต่างจังหวัด

ชื่อ นางสาวมัชฌิณี บุณนาค แผนกวิชา จิตวิทยา

ปีการศึกษา 2513

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เพ่งเล็งศึกษาเปรียบเทียบสังคมประเพณีของบิตามารดากับบุคลิกภาพ
ของเด็กในจังหวัดพระนครและต่างจังหวัด ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามบุคลิกภาพ HSPQ
Form A (High School Personality Questionnaire, Form A) และแบบทดสอบ
บุคลิกภาพไมตรีสัมพันธ์ไปทดสอบกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชายชั้น ม.ศ. 4-5 ในจังหวัด
พระนคร 30 คน และในจังหวัดพิษณุโลก 30 คน และใช้แบบสัมภาษณ์สังคมประเพณีของ
บิตามารดาไปสัมภาษณ์บิตามารดาของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 60 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้
การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) และหาค่าสัมประสิทธิ์แห่ง
สหสัมพันธ์ (Product - Moment Correlation)

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) สังคมประเพณีของบิตามารดาในจังหวัดพระนครและ
ต่างจังหวัดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติครั้งนี้คือ บิตามารดาในจังหวัดพระนครให้
สังคมประเพณีสูงกว่าบิตามารดาในต่างจังหวัด ในเรื่องความเข้มงวดและความเป็นระเบียบ
วินัย แต่จะต่ำกว่าในเรื่องความคาดหวังและไมตรีสัมพันธ์ (2) เด็กในจังหวัดพระนคร
และต่างจังหวัดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติครั้งนี้คือ เด็กในจังหวัดพระนครมีลักษณะ
บุคลิกภาพเหนือกว่าเด็กต่างจังหวัดในลักษณะของความสามารถทางสติปัญญา ความมั่นคง
ทางอารมณ์ ความมั่นใจในตนเอง และความสามารถในการบังคับตนเอง เด็กต่างจังหวัด
มีความตื่นเต้นกระวนกระวายใจสูงกว่าเด็กในจังหวัดพระนคร (3) มีความสัมพันธ์ระหว่าง
สังคมประเพณีของบิตามารดากับบุคลิกภาพของบุตรดังต่อไปนี้ (ก) การฝึกสัมฤทธิผลมี
ความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพลักษณะ ความตื่นเต้นกระวนกระวายใจในทางลบ สภาพปรา่เวียง

หรือเหตุในทางบวก ความรับผิดชอบในทางบวก และไมตรีสัมพันธ์ในทางลบ โดยที่กลุ่ม
 ตัวอย่างในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจะมีลักษณะความสัมพันธ์ดังกล่าวยกเว้นความรับผิดชอบ สำหรับ
 ในกลุ่มตัวอย่างต่างจังหวัดไม่ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างสังคมประกิตค่านี้นับบุคลิกภาพ
 ลักษณะใดๆเลย (ข) สังคมประกิตค่านความคาดหวังของบิดามารดาที่มีความสัมพันธ์กับ
 บุคลิกภาพด้านสภาพร่างกายหรือเหตุในทางลบ โดยที่กลุ่มตัวอย่างต่างจังหวัดจะมีลักษณะ
 ความสัมพันธ์ดังกล่าว (ค) สังคมประกิตค่านการฝึกความเป็นอิสระมีความสัมพันธ์กับ
 บุคลิกภาพลักษณะความเป็นตัวของตัวเอง โดยที่กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
 มีความสัมพันธ์กับความเป็นตัวของตัวเองในทางบวก และความสามารถในการสังคมในทางบวก
 ในกลุ่มตัวอย่างต่างจังหวัด (ง) สังคมประกิตค่านความเข้มงวด มีความสัมพันธ์กับ
 บุคลิกภาพลักษณะความมั่นคงทางอารมณ์ในทางลบและสภาพทางอารมณ์ในทางบวก คือมีความ
 ตื่นเต้นกระวนกระวายใจสูง (จ) สังคมประกิตค่านการฝึกไมตรีสัมพันธ์มีความสัมพันธ์
 กับบุคลิกภาพลักษณะสภาพทางจิตใจในทางบวก คือความมีอารมณ์อ่อนไหวง่ายในกลุ่มตัวอย่าง
 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพลักษณะใดๆในกลุ่มตัวอย่างรวมและ
 กลุ่มตัวอย่างต่างจังหวัด (ฉ) สังคมประกิตค่านการฝึกการอดใจรอได้มีความสัมพันธ์กับ
 บุคลิกภาพลักษณะความสามารถในการสังคมในทางลบของกลุ่มตัวอย่างรวมและกลุ่มตัวอย่าง
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และสัมพันธ์กับบุคลิกภาพไมตรีสัมพันธ์ในทางลบในกลุ่มตัวอย่างรวม
 (ช) สังคมประกิตค่านการฝึกความเป็นระเบียบวินัย มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพลักษณะ
 ความสามารถในการรับผิดชอบในทางบวกและความมีอารมณ์อ่อนไหวง่ายในทางลบของ
 กลุ่มตัวอย่างรวมและกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และสัมพันธ์กับความสามารถในการ
 ควบคุมจิตใจในทางบวกของกลุ่มตัวอย่างรวมและกลุ่มตัวอย่างต่างจังหวัด (ซ) สังคม
 ประกิตค่านการยับยั้งความก้าวร้าวมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพด้านความสามารถในการ
 รับผิดชอบในทางลบในกลุ่มตัวอย่างรวม และสัมพันธ์กับความสามารถในการควบคุมจิตใจ
 ในทางบวกของกลุ่มตัวอย่างรวมและกลุ่มตัวอย่างจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้งยังสัมพันธ์กับความเป็น
 ตัวของตัวเองในทางลบของกลุ่มตัวอย่างรวมและกลุ่มตัวอย่างต่างจังหวัดด้วย (ฅ) สังคม
 ประกิตค่านการลงโทษ มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพด้านความเป็นตัวของตัวเองในกลุ่ม

ตัวอย่างรวมและกลุ่มตัวอย่างต่างจังหวัดในทาง พบ สังคมประจักษ์ด้านที่ไม่มีความสัมพันธ์
กับบุคลิกภาพลักษณะใดๆเลย คือสังคมประจักษ์ด้านการให้รางวัล ส่วนบุคลิกภาพที่ไม่สัมพันธ์
กับสังคมประจักษ์ด้านหนึ่งด้านใดได้แก่ความสามารถทางสติปัญญา ความดีตนเป็นใหญ่หรือ
การยอมตาม ความมั่นใจในตนเอง ความสามารถในการเข้ากลุ่ม ความสามารถในการ
บังคับตนเอง และ การแสดงออกของอารมณ์

Thesis Title A Comparative Study of Socialization Process and
 Personality of Urban and Rural Adolescents.

Name Miss Moncharee Bunnag Department Psychology

Academic Year 1970

ABSTRACT

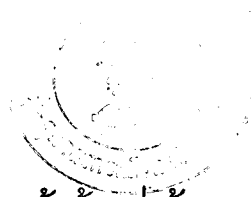
The purpose of this study was to compare the socialization process and personality of urban and rural adolescents and to study the relationship between the socialization process and the personality. The subjects were 60 Matayomsuksa 4 - 5 school boys; 30 were from Bangkok and the other 30 were from Pitsanuloke. Data were collected by administering HSPQ Form A and the Affiliative Personality Questionnaire to the boys, and the Socialization Inventory to the subjects' parents. The statistical methods used to analyze the data were analysis of variance and Pearson's product moment correlation.

The results revealed that : (1) the urban adolescents' parents were more restrictive, gave more disciplinary training but less expectation and affiliation to their children than those of the rural parents, (2) the urban adolescents were brighter, more emotionally stable, self confident and self controlled but less excitable than the rural adolescents, (3) the socialization process was found to be significantly related to the personality

in the following aspects : (a) as for the urban and the combined subjects achievement training was negatively correlated with excitable, cheerful, and affiliative personality but positively with responsible capacity, (b) parent's expectation was found to be negatively related to cheerful personality in the rural samples, (c) independence training was found to be positively correlated with sociable and self-sufficient personality in the rural samples and the combined samples respectively, (d) parent's restriction was found to be negatively related to emotional stable but positively to excitable personality, (e) affiliative training was found to be positively related to sensitive personality in the urban samples, (f) delay of gratification training was found to be negatively correlated with sociable personality in the urban and combined subjects but negatively with affiliative personality in the combined subjects, (g) disciplinary training was found to be positively related to responsible personality but negatively to sensitive personality for the urban and the combined subjects and this type of socialization was also found to be related to self insecure personality in the rural and the combined subjects, (h) aggression deterence was found to be negatively correlated with responsible and self-sufficient personality in the urban and the combined samples respectively, (i) punishment practice was found to be negatively related to self-sufficient in the combined and rural samples. Reward practice was found not to be related to any personality traits. Scholastic capacity, dominant-submissive, self-confident,

fastidious individualistic, self-controlled and ergic tension personality were not found to be related to any types of socialization process.

กิติกรรมประกาศ

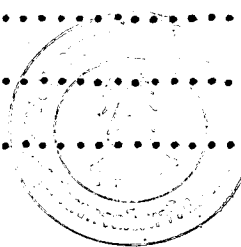

การทำวิทยานิพนธ์นี้จะไม่สำเร็จล่วงลงด้วยดีได้ ถ้าไม่ได้รับความช่วยเหลือจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา ผู้ได้ตรวจแก้ไขแบบเสนอขอทำวิทยานิพนธ์จากบัณฑิตวิทยาลัยจนได้รับอนุมัติให้ทำได้ อาจารย์ ดร. วีรยุทธ และ ดร. นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ ผู้ตรวจแก้ไขโครงร่างวิทยานิพนธ์ ให้คำแนะนำระเบียบวิธีการวิจัย วิธีสร้างแบบสอบถาม เทคนิคการสัมภาษณ์ ทั้งยังให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ด้วยดีตลอดมา อาจารย์ทิพย์พรรณ นพวงศ์ ณ อยุธยา แห่งหน่วยคอมพิวเตอร์ไซแอนซ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยผู้ให้ความร่วมมือช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูล อาจารย์ใหญ่โรงเรียนต่าง ๆ นักเรียนที่เป็นตัวอย่าง ประชากร และบิดามารดาผู้ให้ความช่วยเหลือโดยให้ข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและสภาวิจัยแห่งชาติ ได้กรุณากระทำให้ทุนในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ผู้วิจัยขอถือโอกาสกราบขอบพระคุณท่านที่ได้กล่าวนามมาข้างต้น และสถาบันทั้งสองเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ฎ

บทที่ 1.

ความเป็นมาของปัญหา	1
เอกสารงานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและเหตุผลในการตั้ง สมมุติฐาน	15
สมมุติฐานในการศึกษาครั้งนี้	28
ความมุ่งหมายของการวิจัย	29
ขอบเขตของการวิจัย	30
ความเชื่อเบื้องต้น	30
คำจำกัดความ	31
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัยนี้	33

บทที่ 2

วิธีดำเนินงานและวิธีรวบรวมข้อมูล	34
กลุ่มตัวอย่าง ประชากรและเกณฑ์ในการเลือก	34
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	37
ขบวนการในการรวบรวมข้อมูล	44
การวิเคราะห์ข้อมูล	45

บทที่ 3.

ผลการวิจัย	46
------------------	----

บทที่ 4.		หน้า
	การอภิปรายผลการวิจัย และ การตีความหมาย	87
บทที่ 5.		
	ข้อสรุปและข้อเสนอแนะ	106
บรรณานุกรม		112
ภาคผนวก		
ผนวก ก.	สูตรทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	118
ผนวก ข.	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	120
ประวัติการศึกษา		172

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1.	คำสถิติพื้นฐานของแบบสัมภาษณ์สิ่ง คมประติของปีคามาารดา	49
2.	คำสถิติพื้นฐานของแบบ สอดถามบุคลิกภาพ	50
3.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของ สิ่ง คมประติค้ำานการฝึก สัมฤทธิ์ผล.....	53
4.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของ สิ่ง คมประติค้ำานความคาดหวัง ของปีคามาารดา	54
5.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของ สิ่ง คมประติค้ำานการฝึกความ เป็นอิสระ	55
6.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของ สิ่ง คมประติค้ำานความเข้มงวด	55
7.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของ สิ่ง คมประติค้ำานไมตรีสัมพันธ์	56
8.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของ สิ่ง คมประติค้ำานการฝึกการ- ออกได้ร้อได้	57
9.	ผลของการวิเคราะห์ความแปรปรวนของ สิ่ง คมประติค้ำานการฝึก ความเป็นระเบียบวินัย	57
10.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของ สิ่ง คมประติค้ำานความ ก้าวร้าว	58
11.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของ สิ่ง คมประติค้ำานการให้ รางวัล	59
12.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของ สิ่ง คมประติค้ำานการลงโทษ	59
13.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกภาพลักษณะ A ความสามารถในการสั่ง คม	60
14.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกภาพลักษณะ B ความสามารถทางสติปัญญา	61

ตารางที่	หน้า
15. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกภาพลักษณะ C ความมั่นคงทางอารมณ์	61
16. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกภาพลักษณะ D สภาพทางอารมณ์	62
17. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกภาพลักษณะ E การถือตนเป็นใหญ่หรือการยอมตาม	63
18. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกภาพลักษณะ F สภาพร่าเริงหรือหดหู่	63
19. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกภาพลักษณะ G ความสามารถในการรับผิดชอบ	64
20. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกภาพลักษณะ H ความมั่นใจในตนเอง	65
21. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกภาพลักษณะ I สภาพทางจิตใจ	65
22. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกภาพลักษณะ J ความสามารถในการเข้ากลุ่ม	66
23. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกภาพลักษณะ O ความสามารถในการควบคุมจิตใจ	67
24. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกภาพลักษณะ Q ₂ ความเป็นตัวของตัวเอง	68
25. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกภาพลักษณะ Q ₃ ความสามารถในการบังคับตนเอง	68
26. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกภาพลักษณะ Q ₄ การแสดงออกของอารมณ์	69

ตารางที่	หน้า
27. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกภาพลักษณะ Aff ไมตรีสัมพันธ์	70
28. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง สังคมประเพณีของบิดามารดา กับบุคลิกภาพของ เด็กในจังหวัดพระนคร	71
29. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง สังคมประเพณีของบิดามารดา กับบุคลิกภาพของ เด็กในต่างจังหวัด	76
30. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง สังคมประเพณีของบิดามารดา กับบุคลิกภาพของ เด็กในจังหวัดพระนครและต่างจังหวัด	80